یازار ایرتسی

نومرو : ۵ | ۳ مارت سنه ۱۳۳۰ | نسخه‌سی ۱ غروشدر

حریت فکریه

محل اداره‌سی: باب عالی جاده‌سنده
یکی عثمانلی مطبعه وکتبخانه‌سی

آبونه شرائطی :
ممالك عثمانیه ایچون سنه‌لکی ۴۰ آلتی آیلغی ۲۰ غروشدر
ممالك اجنبیه » » ۱۲ » ۷ فرانقدر

ذات سامیٔ صدارتپناهی

اعظملرك اونلرده‌ده برر مثال محترمی بولورسیکز . بو یالکز شرقه مخصوص دکل ، ممالك اجنبیه‌ده دولودر . مثلا انکلتره‌ده باش وکیللك ایدن ویلیام پیت یکرمی اوچ یاشنده ایکن مالیه ناظری اولمش !

هر حالده آرتق هیئت عتیقهٔ سیاسیه‌نك کنجلشدیرلمسنه محتاجز . آرتق بو زوالللی مملکتی غزته‌لرده اوچ یوز غروش معاشلی مترجملك آرایان، ویکانه معذرت اولارق‌ده معاش چیقماماسنی کوسترن سفیرلر تمثیل ایده‌مز !

ثانیاً ، افراد غیر مسلمه‌نك خدمات سیاسیه‌ده قوللانلمسیدر . دنیاده بوندن یاوز برخطای حقوقی اولاماز ! عثمانلی سفیرلری وسفارات سنیه ارکانی یالکز سلطنتك دکل ، عینی زمانده خلافتك‌ده ممثلی درلر . حال بوکه بر خرستیانك خلیفهٔ اسلامی تمثیل ایله حقوق اسلامیه‌یی و بیت‌المال مسلمینی مدافعه واونلره وکالت ایتمسی مغایر شرع‌شریفدر . آوروپا حقوقی نقطهٔ نظرندن‌ده مقبول اولمامسی ایجاب ایده‌ر . بالخاصه بر انسان ، ایمان ایتدیکی بر دیندن کاملاً تجرد ایتمدن ، باشقه بردینی ، صرف سیاست ومأموریت خاطری ایچین ، فی‌سبیل‌الله‌مدافعه‌ایده‌مز ، ذاتاً ایتمك ایسته‌مه‌ده یاپاماز . بواسبابك تأثیرات مضره‌سنی چکن طبیعی بزم باب عالی‌در! خارجیه نظارتنه خرستیان مأمور آلمق ، واتیقاندن باب مشیخته مشاور جلب ایتمکه بکزه‌ر !

بزم بوکهنه وفرسوده اصولمز ، آوروپا اساسات سیاسیه‌سنه‌ده مضردر . روسیه‌ده مسلمانلرله یهودیلر دیپلومات اولمق دکل ، خارجیه نظارتنك قپوسندن بیله باقامازلر ! حتی خرستیانلق‌ده کافی دکل ، اورتودوقس اولمق‌ده شرطدر ؛ یالکز اورتودوقسلق‌ده آز کلدیکی ایچین اسلاو ویاخود سلاوزه بولونمق‌ده لازمدر ! آلمانیاده پروتستان ـ جرمان ، آوستریاده‌ده جرمانلقدن ماعدا اصالت‌ده شرطدر همان هر مملکتده بوکبی اصول تحدیدیه‌یه آز چوق تصادف ایدیلیور . مثلا خلیفهٔ مسیح اولمق اعتباریله حکمدار معامله‌سی کوردیکی حالده حائز سلطنت اولمایان پاپا حضرتلرینك هیچ اورتودوقس ویا پروتستاندن سفیری اولورمی ؟

هر حالده خارجیه نظارت جلیله‌سنك ، نظامنامه‌سنه شو ماده‌یی درج ایتمکه حق صریحی واردر : « سلطنت سنیهٔ عثمانیه وخلافت کبرای اسلامیه‌نك حق تمثیلی تبعهٔ اسلامیه‌یه منحصردر . »

اسماعیل حامی

علاوه — بو مقاله سکز دوقوز آی اول یازلمشدی، یومی بر غزته‌ده ترتیب ایدلدکدن صوکره اوقونمش . ومحتویاتی تعصبکارانه کورولمکله درج ایدلمه‌مشدی .

« مملکتمزده فرنکی »

ملتمزك بنیهٔ اجتماعیه‌سنی تملندن صارصان الك بیوك دردلردن بریسی و بلکه برنجیسی فرنکی‌در. آنادولونك الك هجرا کلبه‌لرندن استانبولك الك محتشم کاشانه‌لرینه‌قدر بلاپروا صوقولان وهر کیردیکی یرده حیات وشبابی کندی زهریله سوندورمن بو بلای مدهش بوکون انسانیتی تهدید ایدن داهیهٔ حربدن بیله خائفانه‌سوزدر.

فرنکی دینیلن بوحرب مدهش ایسه نوع بشرك یوزده آلتمشنی هر سنه توسع ایدن اشتهاسیله کچرمکده وجمعیت بشریه آراسنده کلمه‌نك بتون معناسیله زوالللی‌لر حاصل ایتمکده‌در . صنوف اجتماعیه‌نك الحق طبقه‌لرنده سفالت فسیولوژیه انضمامیله بو مرضك ایقاع ایتدیکی تخریبات وجود مریضی انسالندن خارج بر شکله افراغ ایتدیکی کبی هم نوعنك نفرت واستکراهنی دخی جلبه

وسیله اولیور وزوالللی فرنکیلیلر یا جمعیت بشریه خارجنده اختیاراقامت ایتمك ضرورتنه قاتلانیور ویاخود بتون هویت بشریه‌سنی تهدید وتخریبی التنده بریشان ایدن بو عتدن قورتولمق مقصدیله اتحاری ترجیح واو حیات پراضطرابه خاتمه چکیورلر .

طبقات اجتماعیه‌نك یوکسکلرنده بولنان مصابین ایسه مدرك اولدقلری نسبتده یأس آور بر حیات امرارینه محکوم اولهرق کندی عائله‌لرینك حریم صمیمیتندن چارناچار اوزاق یشامق مجبوریتیله مضطرب ومزعج تداویلرك ثوزونتولرندن متولد عصبی حاللرله حیات سعادتنی غیب ایدیورلر ...

اهمال وتسیب ایله خسته‌لغه اهمیت ویرمینلر ایسه محصول ازدواج اولهرق جمعیت بشریه‌یه بر أولاد ر بار تحمیل ایدیور وکندی دقتسزلکنك مجازات وجدانیه‌سنی، بتون بر نسلك علیل ومریض اولادلرنده کورهرك یاخود کورمیه‌رك بشریته قارشی بر حیاتی حجاب وضعیتده قالمش اولیورلر . مملکتمز کبی هرفلاکتك پنجهٔ قهرنده زبون قالمش بر محیط وملتمز کبی متوکل ولاقید برملتك فرنکیدن کوردیکی خسار بوکون او درجه‌یی بولمشدر که اکر عمومی وحقیقی اخصائیات جدوللرمز اولسه ، أرقامك شهادت بلیغه‌سیله غیب ایتدیکمزی اکلایه‌جغز نفوسك دهشت‌فلاکتی اوکنده متدهش اولور وبوساری خسته‌لقدن وقایه ایچون ألدن کلی یاپه‌یه چالیشیرز .

مع‌التأسف عوام ناسك بوخسته‌لغه قارشو بی کانه قالماسی آماطولیی باشدن باشه برمشهر سفالت حالنه کتیرمه‌یه سبب اولمشدر . ایشته بوحالك ومخرب دردك سرایت وتعممی سائقه‌سیله بز، بویوك ودنیانك اك کورپوز برملتی ایکن بوکون علیل ، نزار وعملدن ساقط برکتلهٔ بشرویه ولهرق عالمك اك آز قوتلی وهر بر مصادمهٔ اجتماعیه ده دائما مغلوب بی چاره‌لری اولدق . حیاتك صحت ایله قائم اولمسی نظریه‌سنه کوره بز بویله امراض مهلکه‌دن صیانت ایتمه‌یی بیلمز اولدقجه ملتمزی حفرهٔ انقراضدن قورتاراماییز .

وقتیله حکمای یونانیه‌دن برینه بویوك یونانستانك سبب محوی صورلدیغی زمان « ستمه » در دیه جواب ویرمش !.. بوکیدیشله الله صاقلاسین اما ملتمزی ده فرنکی و ورم ، ایستمه محو ایده‌جك .... خسته‌لغه یقالنمامق ، فرنکیدن قورتلمق ، اصولی داره سنده تداوی اولمق ایچون اهالی اول امرده فرنکینك ناصل خسته‌لق اولدیغنی، ناصل سرایت ایتدیکنی نه وجهله تداوی ایدیله‌جکنی اوقومق دیکله‌مك ، آکلامق لازمدر. انسان کوردیکی برچقوره دوشمه‌ز وبیلدیکی بولی شاشیرماز کورمه‌مك ، بیلمه‌مك ، قارانقده یو ومك دائما فنا نتیجه‌لر ویرر . فرنکینك نه آفت اولدیغنی آکلامق ایچون اوچنجی دوره برفرنکیلی بی ، عواقب افرنجیه‌دن برینه دوچار دارلافرنج کرفتارلرنی کلوب کورمك کافیدر .

مداوم بولندیغم خسته‌خانه‌مزده اون بش سنه‌دنبری مراجعت ایدن جلدخسته‌لری آره‌سنده فرنکینك درجهٔ شمولی ومقدار حقیقیسی قسماً اولسون میدانه‌چیقارتمق ایچون دوغریی‌یه قریب برایستاتیستیق یاپدم . بالخاصه نظر دقتمی جلب ایدن شو بش سنه‌لك جدولی عرض ایدییورم :

۳۲۵ سنه‌سندن	۳۲۶ سنه‌سنه قدر	۱۱۰۱ خسته مراجعت ایدیور	۱۴۳ فرنکیلی	التی‌ده بر فرنکی	۱۰۹ اسلام		
۳۲۶ «	۳۲۷ « «	۱۱۴۶ « «	۱۶۶ « «	« «	۱۲۰ «		
۳۲۷ «	۳۲۸ « «	۹۰۷ « «	۱۶۰ « بشده بر	« «	۱۳۳ «		

مراجعت ایدن خسته‌کان

فرنکیلی ۱۳۲ (۳۲۳ سنه‌سی کانون‌ثانی ابتداسندن ۳۲۴ کانون‌ثانی بدایتنه قدر پولیغلمزه مراجعت ایدن ۹۶۱ جلدخسته سندن
(فرنکیلی اولوب یدیده برخسته دوشیور بونلردن ۱۰۲ تسلام ۳۰ روم‌در .

۱۵۰ (سنه ۳۲۴ کانون‌ثانی ابتداسندن سنه ۳۲۵ کانون‌ثانی بدایتنه‌قدر « « ۱۲۲۶ « «
(سکزده بر بونلردن یوز اونی اسلام قرقی ملل سائره‌یه منسوبدر .

بناءً علیه داء لافرنج مبتلالری یالکز تظاهرات جلدیه وخارجیه اظهار ایتسه‌لر نه ایسه بونلردن برقسمی عواقب افرنجیه‌دن نابس ، پارالیزی ژه‌نرال وبرچوق دماغ خسته‌لقلری ایله معلول اوله‌رق کلییورلرکه عصبی قغوشلریمزی همان اکثریت اوزره بونلر اشغال ایدییور « ایستاتیقده بونلر خارجدر » هله بو زوالیلرك حالت برملالنی ، چکدکلری اضطرابلری مشاهده ایتمك عائله‌لرك سفیلانه امرار اوقاتنی والحاصل بشریته یوکلتدکلری بار عظیمی کورمك ...

علم وفنك مملکتمزده نقصانیتی ، خسته‌لق ، مرض نه دیمکدر دوقتوره مراجعت ، تداوی ایتدیرمکی هیچ بیلمیورز . بیلنلریمزده تعقیباتده بولنمیورلر . ظاهری برعلامت کورمینجه کوره‌مینجه عمل وامراضله آلوده جیلیز ، سقط ، معلول اولاد یتشدیریورلر بومتردی بیچاره‌لرده آلقوله انهماك ایده‌رك بونك تحریباتی‌ده انضمام ایدیور ، ارتق بو نسللدن خیربکلنه‌جك!.. هیهات انتظام، سعی ، دوام، تعقیب غایه‌لری اورته‌دن سیلنیور، تنبللك ، سفالت هردرلو تردیات یوزکوستریور . علم ، فن ، یکیلك ، ترقی طبیعتیله ، قانون طبیعته امتثالاً سقوط ایدییور .

بنی اك زیاده دوشوندیرمن وتتره‌تن بومرض مهلکك درجهٔ وسعتی اسلاملر وبا خصوص کیزلی وقاراکلق مناسبتده بولنان اسلام قادینلرمزك اره‌سنده کیتدکچه آرتمی‌در . مملکتمزده فرنکی، ورم ، ایصتمه تنقیص، ایدلمادکچه ، اوکنه کچیلمدکچه ، شو سهپای اضمحلالی بیقمق قابل اولمادقجه هیچ ... هیچ برشی اولماز . نه معارف ، نه یول ، نه شمندوفر، نه بالون ایلرولهمیز والا برآن اول بونلرك تداوی چاره‌لرینه باقمالیز . جدی ، ناموسکار اللرله تداوی یولنی جداً تعقیب ایدرك سرایتی تحدید ، ملتمزی قورتارملیز. فرنکیدن وقایه قولای، یقالندقدن صوکره سرایتك اوکنی آلمق ممکن وعواقب افرنجیه‌یه کرفتار اولمامق همان قابل ...

۱۷ ، شباط ـ ۳۲۹ کلخانه : دوقتور

خلوصی بهجت

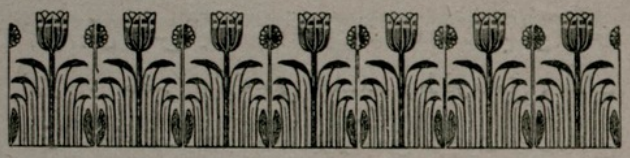

تستر نسواندن ارککلر نصل متضرر اولیورلر ؟

(کچن نسخه‌دن مابعد)

نزاهت وظرافتده محرومیت

حیات بدویه‌دن طوتیکز ، مدنیتك اك عالی ومشعشع طبقاتنه قدر هپ واضح وبسیط برحقیقه مطلع اولورسکز : ارککلر آنجق قادینلرله حال اجتماعیده بولوندقجه درکه کسب نزاهت وظرافت ایله‌مشلردر . اصول معاشرت ، آداب واطوار قادینلرله مناسبات اجتماعیه‌ده بولوندقجه ایچه‌لیر ، تراشیده ، مرغوب برشکله کیرر . نسوانك طبعاً ضعیف وظریف اولمالری رجالده تمایل صحابتله برابر مجبوری برنزاکت حسی اویاندیرر، قادینلغی موقع حرمته چیقارر ، مجادلات وتعرضات شدیده فوقنده طوتار .. بوکون اوروپانك بالعموم اقوامنده هرنه شکل وصورتده اولورسه‌اولسون نسوانه درین برحرمت برورده ایدیلر .. ارکك هرزمان موقعنی قادینه ترك ایدر ، آرابه‌یه اولا قادین صوکره ارکك بینره اوکده قادین آرقه‌ده ارکك یورور . نسوانه هرهانکی صنف اجتماعی‌یه منسوب اولورسه اولسون کمال نزاکتله خطاب اولونور .. خلاصه قادینلر هرزمان ارککلرك فوقنده بر موقع طوتارلر . هرکسجه معلوم اولان بو مثاللری تکثیر ایتمه‌جکز .. ذاتاً بومثاللری سردواتیاندن مقصدمز آتیده کی مدعامزی انباتدر. عجبا بوظرافتلرك ، قادینلغه بوفرط حرمت ورعایتك اسباب وفوائدی، برهیئت اجتماعیه‌ده تأثیراتی نه‌دن عبارتدر؟ بو ظرافتلرك اسبابنی بالاده سرد ایتمشدك . نسوان ایله تماسده بولونان هرارکك، نه‌قدر تربیه‌سز وجاهل اولورسه اولسون ینه نفسنده قادینلغه قارشی نازکانه حرکت ایتمك